

ПРАВНА КУЛТУРА

Толеранција

Права

Недискриминаторски став

Обврски

Почитување
на сите

Слобода

Одговорност

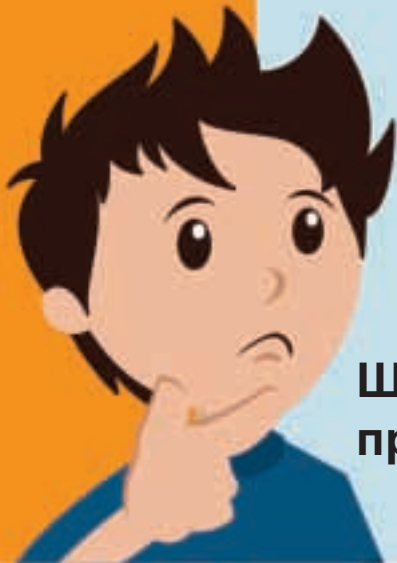
Текстот во брошурата е извадок од прирачникот “Дополнителен прирачник за ученици за 7 одделение“подготвен во рамките на проектот “Програма за Правна Социјализација на Република Македонија”, заедничка иницијатива на У.С. Депарментот , Државното Биро за Меѓународни Наркотици и Одделението за Внатрешни Работи (ИНЛ) и ПХ Интернешнал”.

PH international
REINFORCING SOCIETIES, CONNECTING THE PEOPLE

Иземање од одговорност:

Информациите содржани во оваа публикација не ги рефлектираат гледиштата на У.С.Депарментот на државното биро за меѓународни наркотици и одделението за внатрешни работи. Одговорноста за информациите ја снесат исклучиво авторите на оваа публикација.

Што е правна култура?

Што е правна култура?

- слобода
- почитување на сите
- недискриминаторски став
- толеранција
- одговорност

Што е критичко размислување?

Способност да се земе во предвид и мислењето на другите. Истото претставува анализа на еден проблем. Критичкото размислување наметнува внимателно проучување на информацијата, а исто така и земање предвид на спорни прашања од различни гледни точки. Критичкото мислење ни помага да донесеме вистински одлуки и да извлечеме рационални заклучоци базирани на факти.

Имам права!

Имам одговорности!

- право на живот
- право на опстанок и правилен развој
- забрана на дискриминација
- право на име и презиме, грижа и државјанство
- слобода на сопствено мислење и слободно изразување
- право на вероисповест

- одговорност
- почит кон другите
- недискриминација кон другарчињата
- почитување на законите и непрекршување на истите
- редовно посетување на училиштето

Дискриминација значи секое правење разлика, искористување или ограничување на луѓето врз основа на нивните колективни идентитети (пол, раса, етнос, сексуален идентитет) со што се загрозува или оневозможува остварувањето или заштитата на нивните човекови права и слободи.

Дали знаете дека постојат посебни полициски службеници кои постапуваат со деца? – инспектори по малолетничка деликвенција!

Постојат посебни судии и јавни обвинители за малолетници кои се посебно обучени да постапуваат со децата и да ги штитат нивните интереси .

Центарот за социјални работи е институцијата која во системот на малолетничката правда има клучна улога во заштитата на нивните права. Во центарот постојат посебни тимови кои постапуваат врз основа и известување добиено од полицијата, училиштето, семејството, оштетениот или било кое друго лице.

УЛОГАТА НА ПОЛИЦИЈАТА И НЕЈЗИНИТЕ ОДГОВОРНОСТИ

- оддржување на јавниот ред и мир
- спречување на вршење на кривични дела и прекршоци
- регулирање на сообраќајот
- заштита на живот и, лична безбедност и имотот на граѓаните
- укажување на помош и заштита на граѓаните кога тие имаат потреба од тоа

ДАЛИ ЗНАЕТЕ ДЕКА

Полициските службеници може да бидат униформирани и неуноформирани лица кои имаат овластувања кои мораат да ги применуваат согласно законот. Постојат посебни полициски службеници кои постапуваат со малолетни лица во ризик тоа се така наречените инспектори по малолетничка деликвенција.

ВНИМАВАЈТЕ

И МАЛОЛЕТНИТЕ ЛИЦА ОДГОВАРААТ ПРЕД ЗАКОНОТ!!!

Дете во ризик е дете кое употребува дроги и други психотропни супстанции или алкохол, дете со посебни потреби, дете кое е жртва на насилство, дете кое не посетува редовно образование итн.

ШТО Е ДРОГАТА?

Супстанца од природно или синтетичко потекло која создава зависност, предизвикува нарушување на здрајето па дури и смрт.

ТИПОВИ НА ДРОГА

- хериоин
- кокаин
- ЛЦД
- екстази
- марихуана

ПОСЛЕДИЦИ ОД ДРОГАТА

- здравствени
- психолошки
- економски
- социјални
- социолошки

ШТО Е ЗАВИСНОСТ?

Подразбира постоење на физичка или психичка зависност која доведува до потреба за честено земање и зголемување на количеството на една или друга дрога, алкохол итн а секое лишување доведува до психички и телесни нарушувања и страдања.

Дете во судир со законот е секое дете за кое ќе се утврди или кое е обвинето или за кое ќе се потврди дека го прекршило кривичниот законик.

Малолетничко претстапништво претставува вклученост на малолетните лица во нелегални однесувања.

КОИ СЕ КЛУЧНИТЕ ФОРМИ НА ЗАШТИТА ОД МАЛОЛЕТНИЧКО ПРЕТСТАПНИШТВО ВО ОПШТЕСТВОТО?

© **СЕМЕЈСТВО** е пресудно за водење на детето по вистинскиот пат кое преку воспитување ги стекнува своите искуства, примери, погледи на живот, навики, околности и правила на однесување.

© **УЧИЛИШТЕТО** е еден од најорганизираните најспецифичните институции на кои општеството им ја доверува образовната и воспитната функција и поради фактот што малолетникот најголем дел од времето на оваа возраст го поминува во него.

СПОРТОТ Е КУЛТУРА НА ЖИВЕЕЊЕ ОДРАЗ НА ЗДРАВИТЕ НАВИКИ И ПРИФАЌАЊЕ И ГРАДЕЊЕ НА ПОЗИТИВНИ ВРЕДНОСТИ

ШТО Е СПОРТСКО НАВИВАЊЕ?

- ракоплескање
- пеење песни или извикување ,навивачки пароли кои ќе ја потикуваат екипата за која навиваме
- користење на дозволени навивачки инструменти (тапани, транспаренти, шалови, знамиња, капи)

НЕСПОРТСКО НАВИВАЊЕ Е ...

- физичка пресметка помеѓу поединци и навивачки групи
- повикување, поттикунвање и учество во тепачка
- фрлање предмети во натрпеварувачки простор
- внесување или палење на пиротехнички сретства
- пеење песни и дофрлување на пораки со кои се предизвижува национална верска или друг вид на омраза и нетрпение
- палење на навивачки реквизити
- оштетување на просторот
- судири со полицијата

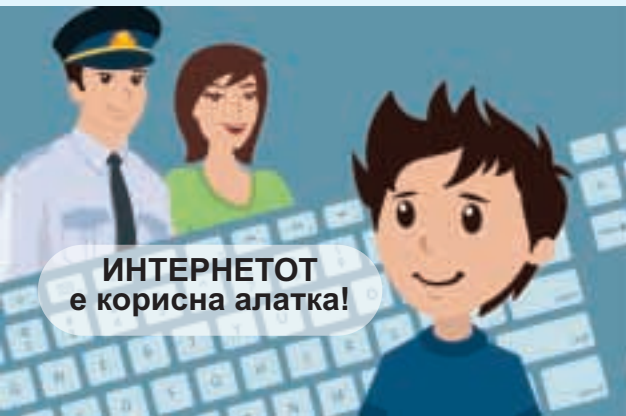

**ДЕЦАТА СЕ БОГАТСТВО НА СЕКОЕ ОПШТЕСТВО
И НИКОЈ НЕМА ПРАВО ДА ГИ ЗЛОУПОТРЕБУВА!!**

ЗАНЕМАРУВАЊЕТО СЕ ПРЕПОЗНАВА ПРЕКУ:

- грубо занемарување на основните потреби на детето преку храна, облека, нега, заштита, надзор.
- физичко занемарување (тепање, казнување, удирање итн)
- емоционално (заstraшување, навредување, омаловажување итн)
- сексуално (наведување на сексуални односи, допирање, покажување на несоодветен слики, видеа итн)
- есплатација (искорисутвање на детето во различни опасни и несоодветни активности – проституција, поргнографија, просење итн)

**КОГА ЌЕ ТИ СЕ СЛУЧАТ НЕДОЗВОЛЕНИ ДОПИРИ, УДАРИ,
НЕСООДВЕТНА ВЕРБАЛНА КОМУНИКАЦИЈА ПОБАРАЈ ПОМОШ
КАЈ СВОЈОТ НАСТАВНИК, ПОЛИЦИСКИ СЛУЖБЕНИК ИЛИ ЛИЦЕ
ВО КОЕ ИМАШ ДОВЕРБА!**

ИНТЕРНЕТОТ е корисна алатка!

ИНТЕРНЕТОТ МОЖЕ ДА БИДЕ ОПАСЕН!

При користење на интернет

- никогаш не ги давај твоите лични податоци – име, телефонски број, адреса, возраст, училиште во кое учиш, твоето омилено место на кое си играш, имињата на пријателите и слично

- никогаш не ги давај лозинките на тојот компјутер и е-маил,
- никогаш не оди да запознаваш луѓе кои те канат преку интернет
- игнорирај ги оние пораки кои те прават да се чувствуваш непријатно
- секогаш информирај те ги своите родители за било каква негативна комуникација на интернет

ВРСНИЧКО НАСИЛСТВО И КАКО ДА ГО ПРАПОЗНАЕТЕ!

- телесно насилство – претпругање на повреди, намерно туркање, клоцање, органичување на движење
- вербално насилство – навреди, префрлување и дофрлување со полова и социјална содржина, озборување, ширење на лаги и слично
- психичко насилство – исклучување, осамување (затворање во себе) отугување, стигматизација
- економско насилство
- барање а пари или други материјални добра, барање на помош при крадење
- полово насилство – здодевање со постојани притисоци од спротивниот пол, наведување на сексуални односи

PH international
INSPIRING SOCIETIES, CONNECTING PEOPLE